

Cultura

Hipàtia d'Alexandria

A molts de vosaltres aquest nom no us deu dir res, els habitants de Lliçà d'Amunt saben que és el nom del nou institut del poble; d'altres saben que és una de les protagonistes de la pel·lícula *Agora* d'Alejandro Amenábar basada en la novel·la de l'escriptora madrilenya Olalla García, *El jardín de Hipàtia*.. Els més lletrats sabran que es tracta d'una matemàtica, o que amb el nom d'*Hypatia* s'han batejat un cràter i un espadat lunars com a homenatge a la contribució d'aquesta dona al desenvolupament de l'astronomia... I com que en volem saber més d'aquest personatge li dediquem aquest article.

Hipàtia d'Alexandria va néixer a l'any 370 d. C. A la ciutat egípcia d'Alexandria, que aleshores formava

part de l'Imperi grec. Va ser filòsofa neoplatònica i va destacar en el camp de les matemàtiques i l'astronomia. També s'interessà per la mecànica i el que actualment anomenen tecnologia. És la primera dona coneguda que contribuï al desenvolupament de les matemàtiques. Tot i que no se sap res de la seva mare, sabem que el seu pare, Teó, també era matemàtic i que la va preparar tant físicament com mentalment. A l'escola d'Atenes es va convertir en mestra, i es féu molt popular.

Va ser membre i cap de l'Escola Neoplatònica d'Alexandria. Va crear la biblioteca d'Alexandria que va ser destruïda pels cristians perquè la gent no pogués accedir a la cultura i saber la veritat sobre la Terra, que és rodona i que gira al voltant del sol, al contrari de les creences cristianes d'aleshores.

Va viatjar a Atenes, Roma, etc. Amb la finalitat d'aprendre i ensenyar.

Tot i que tots els seus escrits s'han perdut, existeixen moltes referències sobre ells.

Va escriure varis documents, entre ells *Sobre el Conon Astronomico de Diafanto*, on es parla d'equacions de primer i segon grau. Va crear l'esfera plana, un aparell per a destil·lar l'aigua i un aparell per a mesurar el nivell de l'aigua i un altre per a mesurar la gravetat específica dels líquids. Més tard, aquests invents es van anomenar *aeròmetre* i *hidroscopi*.

Hipàtia, no es va casar mai i Cyril va ordenar matar-la l'any 415 dC mentre era patriarca d'Alexandria, perquè creia que estaria millor servit si sacrificava una dona verge. A partir de la mort d'Hipàtia es va acabar l'ensenyament del pensament de Plató no tan sols a Alexandria, sinó a la resta de l'Imperi grec.

Els moviments feministes l'han reivindicada com a paradigma de dona alliberada, fins i tot sexualment, tot i que, segons la Suda, va estar casada amb un altre filòsof anomenat Isidor i es va mantenir verge.

